

ÁTTEKINTÉS az aktuális magyar tőkeviteli folyamatokról

2012. december 31.

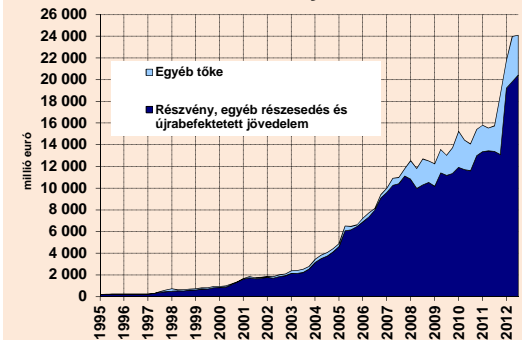
Összefoglalás

- A magyar közvetlentőke-befektetések külföldi állománya 24,1 milliárd euró, ami a GDP arányában a legmagasabb, illetve egy főre vetítve a második legmagasabb a közép-európai térségben.
- A magyar közvetlentőke-befektetések külföldi állományának döntő része a szolgáltató ágazatokban és a kőolaj-feldolgozás ágazatban található.
- A magyar közvetlentőke-befektetések állományának 43,7%-a Kelet-Közép-Európában található.
- 2012 első három negyedévében 5358 millió euró értékű magyar közvetlentőke-befektetés valósult meg külföldön, ami 5 milliárd euróval több, mint az egy évvel korábbi tőke kivitel.
- 2012-ben becsléseink szerint a magyar közvetlentőke-befektetés külföldön – az első három negyedévihez hasonló egyedi, nagy értékű tranzakciók nélkül – nem érte el az 1 milliárd eurót. 2013-ban várakozásunk szerint a magyar közvetlentőke-befektetés külföldön – egyedi, nagy értékű tranzakciók (pl. átfolyó tőke) nélkül – 1 milliárd euró körül lehet. Középtávon évi átlag 1,5 milliárd euró körüli tőke kivitel várunk, amely összeget nagyban befolyásolhatják az egyedi, nagy értékű tranzakciók.

Főbb mutatók	Dec. 31.	Időszak
Közvetlentőke-befektetés állománya külföldön ^{1,2}	24 073	2012. III. né.
Közvetlentőke-befektetés külföldön ²	5058	2012. I-III. né.
Közvetlentőke-befektetés külföldön ²	3173	2011

1 Időszak végén
2 Milliő euró

A külföldön befektetett magyar közvetlen tőke állománya

Részletes áttekintés

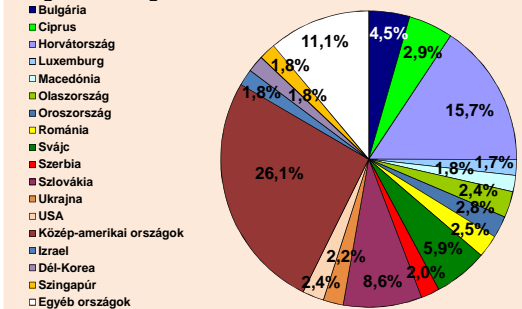
Az 1990-es években a közvetlentőke-befektetések beáramlása mellett a tőkeexport egyáltalán nem volt számottevő, 2005 óta azonban már **magyar vállalatok is évente több milliárd euró értékben hajtottak végre külföldön közvetlentőke-befektetéseket.** Jóllehet Magyarország 1990 óta minden évben nettó tőkeimportőr volt, és belátható időtávon belül az is marad, a **tőke kivitel értéke az elmúlt években a korábbiakhoz képest kisebb mértékben maradt el a beáramlásától.**

A magyar vállalatok **közvetlentőke-befektetéseinek külföldi állománya 2012. szeptember végén 24,1 milliárd euró volt;** ebből 20,4 milliárd eurót tett ki a részvény, egyéb részesedés és újra befektetett jövedelem formájú működőtőke-befektetések állománya, 3,7 milliárdot pedig az egyéb tőkéé. A **GDP arányában a magyar állomány a legmagasabb (25,1%) a közép-európai térségben.** A szlovén állomány a második (16,4%). A lengyel (11,4%) és a cseh (8,4%) állomány az elmúlt években dinamikusabban bővült, a szlovák (2012. június végén 4,9%) és a román (0,8%) lemaradás azonban továbbra is jelentős. Az 2418 eurós **egy főre eső magyar állomány Szlovénia (2858 euró) után a második legmagasabb a közép-európai térségben;** az utóbbi években tapasztalható élénkülés ellenére Csehország (1220 euró), Lengyelország (1094 euró), Szlovákia (2012. június végén 643 euró) és Románia (50 euró) lemaradása még mindig jelentős. Bár a magyar közvetlentőke-befektetések külföldi állománya az elmúlt időszakban dinamikusabban bővült, továbbra sem éri el a szintjét (31,9%) a magyarországi befektetések állományának harmadát.

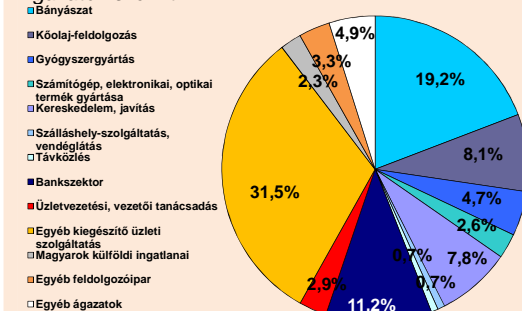
A **magyar vállalkozások külföldi közvetlentőke-befektetéseinek állományának legnagyobb része a közép-amerikai országokban (4,8 milliárd euró, vélhetően túlnyomórészt az átfolyó tőkének köszönhetően) és Horvátországban (2,9 milliárd euró, 15,7%) található.** (Megjegyezzük, hogy az állomány származási ország és ágazatok szerint bontott adatai 2011 végére vonatkoznak.) Meghatározó célpont még Szlovákia (1596 millió euró, 8,6%), Svájc (1092 millió euró, 5,9%), Ciprus (901 millió euró, 4,9%), Bulgária (832 millió euró, 4,5%), Olaszország (525 millió euró, 2,8%), Románia (461 millió euró, 2,5%), Oroszország (445 millió euró, 2,4%), az USA (437 millió euró, 2,4%), Ukrajna (406 millió euró, 2,2%) és Szerbia (377 millió euró, 2%). Összességében a magyar közvetlentőke-befektetések állományának 43,7%-a Kelet-Közép-Európában található.

A külföldön befektetett magyar tőke állományának megoszlása (2011 végén)

Fogadó országok szerint

Ágazatok szerint

A magyar tőke kivitel alakulása (Éves adatok!)

A magyar vállalatok külföldi befektetései állományának több mint fele (TEAOR'08 szerint) a szolgáltató ágazatokban található (2011 végi adatok szerint 10,9 milliárd euró, 58,9%); az egyéb kiegészítő üzleti szolgáltatásban (5,8 milliárd euró, 31,5%, vélhetően túlnyomórészt az átfolyó tőkének köszönhetően), a bankszektorban (2,1 milliárd euró, 11,2%) és a kereskedelem, javítás (1,5 milliárd euró, 7,8%) ágazatban volt található a legtöbb magyar közvetlen tőke. A **feldolgozóiparban a befektetések 18,7%-a volt található** (3,5 milliárd euró, 2011 végén); ezen belül is a kőolaj-feldolgozás (1,5 milliárd euró, 8,1%), a gyógyszeripar (872 millió euró, 4,7%) és a számítógép, elektronikai, optikai termékek gyártása (490 millió euró, 2,6%) volt a meghatározó. Megemlítendő még a bányászat 19,2%-os részaránya (3,6 milliárd euró), amely vélhetően a Molhoz köthető. (Az állomány ágazati bontása a külföldön lévő leányvállalat ágazati besorolása szerint történik a statisztikában, míg az áramlási adatoké a magyar anya ágazati besorolása szerint.) 2010 végéhez képest a feldolgozóipari állomány értéke nőtt, az aránya pedig csökkent, míg a szolgáltató ágazatokbeli, illetve a bányászati állomány értéke és aránya is nőtt.

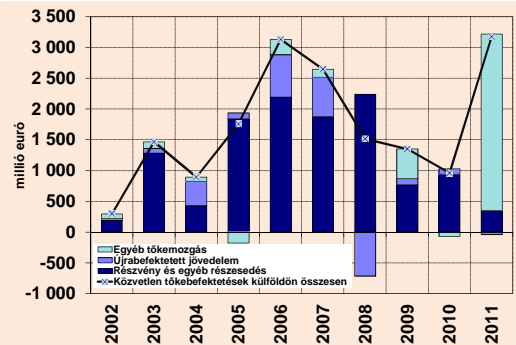
Az 2002-2011-es adatok szerint az **éves magyar közvetlentőke-befektetés külföldön átlagos értéke 1717 millió eurót tett ki. 2012 első három negyedévében a nettó tőke kivitel 5358 millió eurót ért el**, ami 5 milliárddal nagyobb az egy évvel korabbinál, és minden eddiginél nagyobb első három negyedévi tőke kivittelt jelent. A rekordszintű tőke kivitel 1953 millió euró átfolyó tőkének, illetve egyes külföldi tulajdonosok eszközpórfóliója átrendezésének (3 milliárd euró értékben) köszönhető, amely tranzakciók a beáramlással párhuzamosan tőke kivitteltként is megjelentek a statisztikában. A nem adósságeneráló tőke kivittelen belül a **részvényformájú tőke export egyenlege 6836 millió euró** (túlnyomórészt az említett eszközpórfólió-átrendezésnek, illetve a 2011-es átfolyó tőke idénre húzódó bejegyzésének köszönhetően), míg az **újra befektetett jövedelemé 366 millió euró** (az előző év azonos időszakánál 512 millióval kedvezőbb) volt. Az adósságeneráló **egyéb tőke mozgások egyenlege -1843 millió euró** volt (döntően a 2011-es átfolyó tőke idénre húzódó bejegyzéséből fakadóan).

Az **újra befektetett jövedelmek 2004 óta játszanak jelentős szerepet a tőke kivittelenben**, ami természetes velejárója a külföldön befektetett magyar közvetlen tőke állományja folyamatos emelkedésének. A **2011. évi részvényjövedelmek aránya a nem adósságeneráló befektetések állományához viszonyítva 6,4% volt**, ami a 2010. évi arányt (4,6%) meghaladja, elmarad ugyanakkor az előző öt év álagától (6,7%). 2000-2003 között az újra befektetett jövedelmek mindössze 4,2%-át adták a teljes tőke kivittelennek, 2004-2007 között már a 21,6%-át. 2008-ban ugyanakkor a magyar anyavállalatok által kapott osztalék értéke meghaladta a leánycégeik adózott eredményét, így az újra befektetett jövedelem egyenlege negatív lett. 2009-ben a teljes tőke kivittel 7,2%-a, 2010-ben pedig 9,4%-a volt az újra befektetett jövedelem. A **magyar befektetők a külföldön (az előző évben) megtermelt nyereség 147,3%-át utalták haza osztalékként (880 millió euró) 2011-ben**, míg 2006-2010 között átlag 82,7% volt ez az arány. **2011-ben a (korrigált) adózott eredmény 241 millió euróval (839 millióra), míg a megszavazott osztalék 373 millióval (880 millióra) nőtt az előző évhez képest**, így az újra befektetett jövedelem egyenlege ismét negatív lett, -41 millióra romlott.

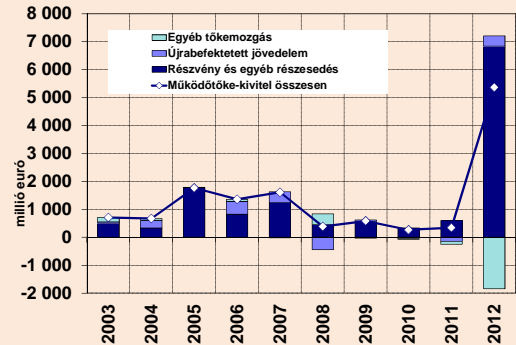
A közvetlen tőke befektetések jövedelmei másik komponensének, az **egyéb tőke jövedelmeinek** 2010-2011-ben csökkent a jelentőségük. Az ilyen típusú jövedelmi bevétel (a magyar anyavállalat által a külföldi leánynak nyújtott hitelek kamata) 2011-ben 102 millió euró volt, ami az előző évinél 82 millióval alacsonyabb, és az egyéb tőke 2011 végi követelésállományának 1,6%-át tette ki. A kiadás (a leányvállalat által az anyának nyújtott hitelek kamata) 2011-ben 14 millió euró volt, ami az előző évinél 3 millióval alacsonyabb. **A nettó bevétel így az előző évinél 79 millióval alacsonyabb, 88 millió euró volt 2011-ben.** Az egyéb tőke nettó jövedelmi bevétele jelentősen elmarad a részvényformájú befektetések jövedelmi bevételeitől, annak 10,5%-át érte el 2011-ben (2010-ben 28% volt ez az arány).

A **legnagyobb értékű magyar közvetlen tőke befektetés 2012 első három negyedévében Belgiumba (3 milliárd euró) áramlott.** (Vélhetően a fent említett eszközpórfólió-átrendezésnek köszönhetően.) Megemlítendő még, hogy 1,9 milliárd euró áramlott a közép-amerikai országokba (vélhetően átfolyó tőkeként), 402 millió euró Romániába és 332 millió euró Svájcba. Az Luxemburgból ugyanakkor 400 millió eurót vontak ki a magyar befektetők.

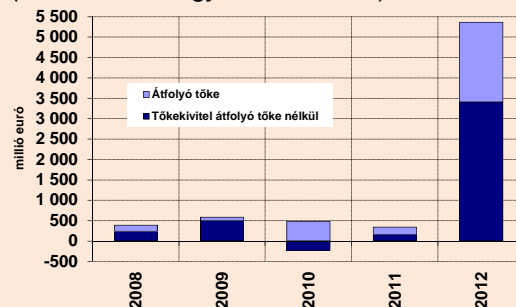
Az **ágazatokat tekintve (TEAOR'08 szerint) a legtöbb magyar tőke 2012 első három negyedévében az üzletvezetési, vezetői tanácsadásba (4,9 milliárd euró, az átfolyó tőkének és az eszközpórfólió-átrendezésnek köszönhetően) áramlott.** Említendő még a bankszektorba (114 millió euró) és a **gyógyszergyártásba (105 millió euró) irányuló befektetés.** A **kőolaj-feldolgozásból** ugyanakkor 246 millió eurót vontak ki a magyar befektetők. A **feldolgozóiparból** összesen nettó 125 millió eurót vontak ki, míg a **szolgáltató ágazatokba** összesen nettó 5032 millió euró áramlott.

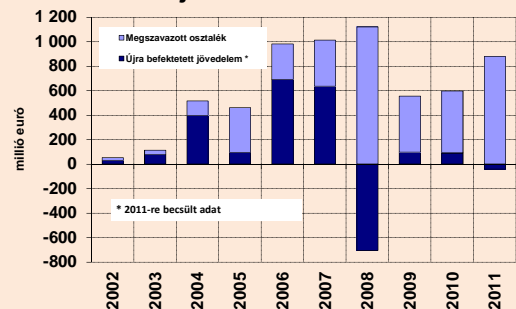
A magyar tőke kivitel alakulása (Első három negyedévi adatok!)

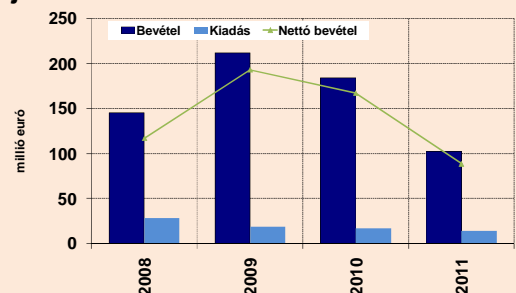
Az átfolyó tőke értékének alakulása (Első három negyedévi adatok!)

A magyar részvény és egyéb részesedés formájú közvetlentőke-befektetések jövedelmeinek alakulása

Az egyéb tőke formájú magyar közvetlentőke-befektetések jövedelmeinek alakulása

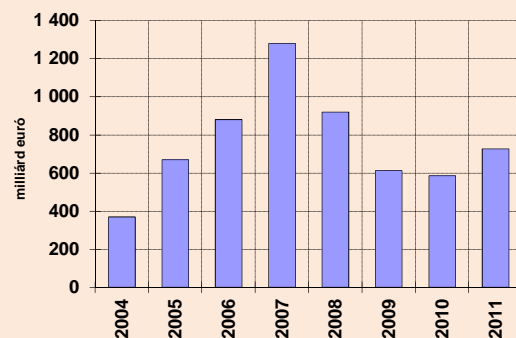

Az Eurostat adatai szerint **2011-ben** az előző évinél 24%-kal nagyobb, **725 milliárd euró volt az EU-tagországok közvetlentőke-befektetése külföldön**, de továbbra is elmarad a válság előtti 2005-2007-es időszak átlagától. A növekedés nagyrészt az EU-n belülrre irányuló tőkevitel bővülésének (277 milliárd euróról 361 milliárdra) köszönhető.

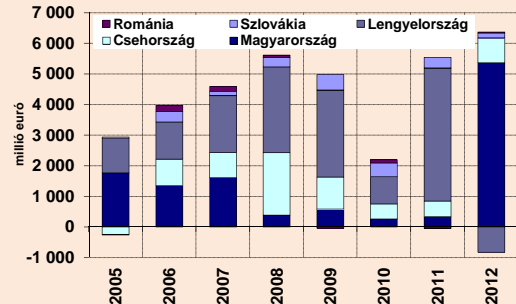
2011-ben a visegrádi országok és Románia tőkevitel összességében **27%-kal nőtt** az előző évhez képest. A GDP-arányos, illetve az egy főre jutó tőkevitel hazánkban (3,2%, illetve 318 euró/fő) volt a legmagasabb 2011-ben. **2012 első három negyedében a visegrádi országok és Románia tőkevitel** összességében **1%-kal nőtt** az előző év azonos időszakához képest. A magyar tőkevitel a sokszorosára (5358 millió euró), a cseh tőkevitel 62%-kal (813 millió euró) bővült. A román befektetők – a tavaly első három negyedévi tőkevitelével szemben – 33 millió eurót fektettek be külföldön. Szlovákia (161 millió euró, -54%) esetében ugyanakkor visszaesés következett be. A lengyel befektetők 830 millió euró tőkét vontak ki külföldről az első három negyedévben. Az egy főre jutó tőkevitel hazánkban (538 euró/fő) volt a legmagasabb.

2012-ben becsléseink szerint a magyar közvetlentőke-befektetés külföldön – az első három negyedévihez hasonló egyedi, nagy értékű tranzakciók nélkül – nem érte el az 1 milliárd eurót. 2013-ban várakozásunk szerint a magyar közvetlentőke-befektetés külföldön – egyedi, nagy értékű tranzakciók (pl. átfolyó tőke) nélkül – 1 milliárd euró körül lehet. Középtávon évi átlag 1,5 milliárd euró körüli tőkevitelt várunk, amely összeget nagyban befolyásolhatják az egyedi, nagy értékű tranzakciók.

EU-tagok közvetlentőke-befektetése külföldön

A visegrádi országok és Románia tőkevitel (Első három negyedévi adatok!)

Adatok forrása: MNB, nemzeti jegybankok, Eurostat

1055 Budapest, Honvéd utca 13-15.

Tel.: (1) 374-2734

Fax: (1) 374-2812

E-mail: vko@ngm.gov.hu

Henger Péter
Nemzetgazdasági Minisztérium
Versenyképességi Főosztály